

De Rust van het Geloof

J.C. Metcalfe

Oorspr. uitgave: "The Rest of Faith", J. C. Metcalfe, The Overcomer Literature Trust.

Uitgegeven in nrs. 55 tot 60 van 'Brood voor een hongerig hart' Mandolinehof 36, 2992 NH Barendrecht Nederland.

Tenzij anders aangegeven komen alle Schriftaanhalingen uit de Statenvertaling 1977. Voetnoten door M.V.

Hoofdstuk 1

John Berridge heeft in Engeland een reputatie vanwege zijn merkwaardige puntige uitspraken. Een daarvan is: "Ons behoud zoeken door een mengsel van geloven en werken, is als ploegen met een hond en een olifant".

Hij wilde hiermee zeggen: het is iets absurds. En dit ongerijmde is nu juist een van de meest algemene misvattingen in de christenheid.

In conferenties ligt de nadruk vaak nogal sterk op *onze* activiteit: *wij* moeten dingen in het reine brengen, *wij* moeten dichterbij de Heer leven, *wij* moeten ons opnieuw aan de Heer toewijden, enz. Al deze dingen hebben natuurlijk hun plaats, maar niet deze dingen op zichzelf leiden tot een geheiligd leven. Het negatieve heeft altijd het tegenwicht nodig van het positieve. De menselijke kant moet gedragen worden door wat God gedaan heeft. Heiliging is evenzeer als rechtvaardiging *door geloof en uit genade*.

De grote ontdekking van de reformatie - de rechtvaardige zal door geloof leven - laat niet alleen zien hoe een mens het leven kan *binnengaan*. Het geloof is een gave van God, waardoor een christen dag aan dag mag leven vanuit het nieuwe leven dat hij in Christus ontvangen heeft. Verlossing is geen doel in zichzelf; zij geeft de toegang tot de "*nieuwheid des levens*" (Rom 6:4) waarin een christen mag wandelen tot hij de Heer ziet van aangezicht tot aangezicht, en hij veranderd wordt naar Zijn beeld (1Joh 3:2).

Onlangs ontdekte ik enige aantekeningen van een schrijfster die zij had gemaakt voor haar eigen overdenking en daarin kwam deze zin voor: "Het is van het grootste belang dat gelovigen weten dat ze staan in genade, want genade is de bron van alle geestelijke voorziening". Johannes de Doper zei het tegen zijn ondervragers zo; "*Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit de hemel niet gegeven zij*" (Joh 3:27). Alles van het begin tot het eind van het christenleven hangt af van een juist begrip van alles wat God de mens geschonken heeft met en in "*Zijn eigen Zoon*" (Rom 8:32). Het is misschien *het* meest alarmerende symptoom van verval onder de hedendaagse evangelische gelovigen, dat zo velen die (althans verstandelijk) hebben aanvaard dat zij niet voor God gerechtvaardigd kunnen worden dan door het offer van Christus voor de zonde, daarna een nieuwe reeks leefregels en wetten opstellen, en trachten geheiligd te worden door hun eigen pogingen en inspanningen. De meer gewetensvollen vallen, wanneer ze geconfronteerd worden met de mislukking van deze wijze van doen, ten slachtoffer aan de veroordeling door de "*aanklager van de broeders*" (Op 12:10) en nemen hun plaats in onder de talloze christenen die voortdurend geplaagd worden door twijfels en vrees en die, vaak ondanks intensieve activiteit in de zaak van het evangelie, leven in de bittere bewustheid van een voortdurende nederlaag.

De minder gewetensvollen slagen erin hun falen te verbergen onder een mantel van verworven verdienste en verzeilen geleidelijk hetzij in een zelfvoldane, op zichzelf gerichte godsdienst, hetzij in het overmatig benadrukken van een bepaald aspect van de waarheid, dat geleidelijk een soort toetssteen wordt waaraan ze alles en iedereen meten. Maar *het kruis is de toetssteen des geloofs*, en de principes van Gods handelen met de mens door het kruis moeten keer op keer benadrukt worden als het enige serum tegen deze giftige vruchten van menselijk pogen en menselijke eigenwillige godsdienst. Welke zijn dan die principes? Het eerste is, *dat het kruis Gods een vernietigend oordeel is over het hele wereldsysteem, geworteld in en voortkomend uit de gevallen Adam*. "Nu" verklaart de Heer Jezus Christus aan de vooravond van Golgotha, "*is het oordeel dezer wereld*" (Joh 12:31). De Schrift leert nergens dat God van plan is de menselijke natuur op te lappen of te verbeteren, maar ze

leert *wel* met voortdurende nadruk Zijn grote plan om een nieuw volk te scheppen (en ik gebruik het woord hier bewust in de betekenis die het woordenboek eraan geeft: *in het leven roepen, of vormen vanuit niets*) naar het beeld van Zijn Zoon, “de Eerstgeborene uit de doden” (Kol 1:18).

In het begin van Zijn aardse bediening verkondigde de Heer Jezus Christus dit principe in Zijn gelijkenis van de nieuwe lap en het oude kleeft en van de nieuwe wijn in de oude zakken. In **Lukas 5:39** besluit Hij deze gelijkenis met de verbijsterende opmerking: “En niemand, die oude drinkt, begeert terstond nieuwe; want hij zegt: De oude is beter”.

Is het in de praktijk niet vaak zo? Zijn wij niet onwillig om Gods uitspraken te aanvaarden, en erop gebrand er onderuit te komen? Pleiten ook wij niet als Abraham: “Och, dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht!” (Gen 17:18)... Totdat we, soms door bittere ervaringen heen, geleerd hebben dat de oude natuur op geestelijk gebied niets blijvends kan voortbrengen? Als Paulus over dit punt spreekt, weigert hij ieder compromis - hij kon ook niet anders als hij trouw wilde blijven aan de openbaring die hij had ontvangen. “Maar wat zegt de Schrift? Werp de dienstmaagd uit en haar zoon; want de zoon der dienstmaagd zal geenszins erven met de zoon der vrije”, zo schrijft hij in Gal 4:30.

Voor ons onderwerp gaat het niet om de ruimere betekenis van deze waarheid, maar om de praktische toepassing op ons persoonlijke leven. Niemand zal het ver brengen in het christenleven, tenzij hij zonder voorbehoud dit aspect van het kruis van Christus wil aanvaarden. De moderne leer van toewijding, die neerkomt op de toewijding van de oude mens, probeert om dit doodvonnis heen te komen en leidt daardoor alleen tot teleurstelling en mislukking. Als u en ik echter in alle nederigheid bereid zijn het feit van onze dood met Christus te maken tot het fundament van ons dagelijks leven en dienen, is er niets dat het uitstromen van nieuw leven kan verhinderen, dat zal uitstralen uit ons leven en zal voorzien in de nood van dorstige zielen rondom ons.

Dit brengt ons tot het tweede grote principe dat nadruk verdient. *Sterven met Christus is niet iets dat wij kunnen doen*. Onze kruisiging met Hem is *een voldongen feit*, dat plaats vond toen Hij op Golgotha aan het kruis hing. Ons aandeel is alleen in het geloof op dit feit te steunen. Hoe werkt dat in de praktijk van alledag? Dat valt misschien het best te illustreren door het stellen van twee eenvoudige vragen. Waarheen kijk ik om te weten dat mijn zonden zijn vergeven? “wel” zult u antwoorden, “Christus is voor allen gestorven! Als ik naar Golgotha kijk, zie ik hoe Hij daar voor mij stierf - om mijn overtredingen werd Hij doorboord. De Heilige Geest Zelf heeft me deze heerlijke vergeving door de dood van een Ander doen zien”. Mogen we dan geen stap verder gaan? Als ik mijn vereniging met Christus in zijn dood als een werkelijke ervaring wil kennen, waarheen moet ik dan kijken? Dan moet ik opnieuw naar Golgotha komen, want “indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn” (2 Kor 5:15). Als ik zo naar het kruis zie en zeg “Heer, ik aanvaard met heel mijn hart niet alleen het feit van Uw dood voor mij, maar ook van mijn dood met U”, zal de Heilige Geest de sluier wegnemen en me de waarheid tonen en in de werkelijkheid ervan brengen. Het gaat er niet om dat *wij* sterven, maar dat God in ons de dood van Zijn Zoon geplant heeft. Zelfwerkzaamheid is zo subtiel dat veel christenen zichzelf uitgeput hebben met proberen te sterven, en die het “reken u dood” van hun verstand nutteloos hebben bevonden, omdat ze een feit probeerden te begrijpen dat alleen verstaan kan worden door een openbaring van de Heilige Geest aan ons hart. Bisschop Handley Moule werpt op dit punt licht in een prachtig gezang over de grilligheid van het “ik”: hoeveel subtiele vormen neemt het aan van schijn-waarachtigheid als ware mijn rust en steun op U geen diepste veiligheid.

De vertaling door Conybeare en Howson van **Romeinen 6:17, 18** verwoordt ook op prachtige wijze dit eenvoudige vertrouwen van het hart. “Maar Gode zij dank, dat gij [wel] dienstknechten van de zonde waart, maar [dat] gij nu van harte gehoorzaam geworden zijt aan het voorbeeld der leer, waartoe gij overgegeven zijt”. Over welk onderwijs wordt hier gesproken? Blijkbaar dat wat eerder in dit hoofdstuk gegeven is - dat we met Christus gestorven zijn, opdat we hier en nu op aarde Zijn opstandingsleven mogen leven en zo Zijn getuigen mogen zijn.

Daarmee zijn we aangekomen bij het laatste principe dat ik in deze studie wil benadrukken. *De nieuwe mens, die God wil overladen met Zijn zegeningen en gebruiken tot Zijn eer, is de nieuwe mens in Christus*. Als we werkelijk het geheim leren kennen van een volkomen aanvaarden van

Gods plan tot vernietiging van alles wat tot ons komt uit Adam, en Zijn bedoeling om alleen dat te zegenen wat ons geschonken is in Christus, dan ervaren we wat de heiligen van weleer “de rust des geloofs” noemden. De druk en spanning die zo kenmerkend zijn voor modern christelijk werk en leven zijn tenietgedaan. We hoeven niet langer te verlangen dat *wij* ‘gebruikt’ mogen worden; we worden niet langer heen en weer geslingerd door omstandigheden en de veranderende meningen van anderen. Wanneer we onder de zachte leiding van de Heilige Geest er steeds meer naar verlangen dat het feit van onze dood met Christus steeds dieper wordt toegepast op ons leven, dan wordt spontaan en zonder dat we het onszelf bewust zijn, Zijn leven openbaar en Zijn kracht uitgewerkt. “Ware zelfverloochening”, schreef J. H. Miller, “is net als alle andere trekken van gelijkvormigheid aan Christus *onbewust van zichzelf*”. Maar, zegt u misschien, “probeert de drie-eenheid van het kwaad, de wereld, het vlees en de duivel, dan niet met al zijn macht dit leven uit te doven en zijn kracht teniet te doen?” Zeker! Maar laten we met John Bunyan het huis van uitlegger binnengaan. “Toen zag ik in mijn droom dat Uitlegger Christen bij de hand nam en hem naar een plaats leidde waar een vuur tegen een wand brandde en een man voortdurend veel water op het vuur wierp ten-einde het te doven; desondanks brandde het vuur hoger en heter. Toen zei Christen: “Wat betekent dit?” De Uitlegger antwoordde: “Dit vuur is het werk van genade dat in het hart wordt uitgewerkt; hij die water op het vuur werpt om het te blussen en uit te doven is de duivel; maar omdat ge het vuur desondanks hoger en heter ziet branden, zal ik u ook de reden daarvan tonen”. Dus leidde hij hem naar de achterkant van de muur, waar hij een man zag met een oliekrui in de hand, waaruit hij ook voortdurend (maar in het geheim) op het vuur wierp”.

Is dit alles ook niet in harmonie met de natuur? In de lente wordt de natuur bekleed met nieuwe schoonheid door de geheime bronnen van het leven dat God geeft. Als u en ik nederig wachten op Gods Heilige Geest, opdat Christus dood zijn bevrijdend werk in ons moge doen, zullen de stromen van leven uit zichzelf gaan vloeien.

Velen zijn tegenwoordig bezorgd over vragen zoals kracht om te dienen, het gezag van de gelovige, enzovoorts. Deze grondregels zullen al dergelijke vragen in het juiste perspectief plaatsen en het nederige gezond verstand en het evenwicht voortbrengen die tekenend zijn voor ware geestelijkheid. Het streven van de vijand van onze zielen is ons te weerhouden van onze volkomen vereniging met Christus door aanhoudende beschuldiging en een voortdurend hameren op onze eigen kracht, of ons te laten doorslaan doordat we in de oude Adam die zegeningen en beloften proberen te begrijpen die uitsluitend toebehoren aan de nieuwe mens in Christus. De satan probeert altijd de zaken ingewikkelder te maken, terwijl eenvoud het kenmerk van goddelijke waarheid is. We hebben het antwoord op zijn beschuldigingen, vleierij en zijn verdraaiing van de waarheid in heldere principes die ik heb geprobeerd duidelijk te maken. Dit is niet bedoeld als zomaar een studie waaruit stof te halen valt voor een of meer preken. Het is bedoeld als een gesprek onder vier ogen met ieder die dit leest, door iemand die zelf ook verlangt deze principes te leren en toe te passen in zijn eigen leven en die daarin grote vreugde vindt. Wat is het iets heerlijks om afstand te kunnen doen van zichzelf! Zei Maarten Luther niet dat de paus die hij het meest vreesde “Paus Ik” was? Daar kan ik amen op zeggen; en dank God, door onze volkomen vruchteloosheid en onwaardigheid kunnen we zeggen “**ik ben met Christus gekruisigd**” (Gal 2:20). Het is geen aanmatiging of steunen op verdienste om dit te zeggen. Het is diepe noodzaak; alleen zo kan Christus zich in en door u en mij openbaren en “**zo zal Hij zaad zien ... Om de arbeid van Zijn ziel zal Hij het zien, [en] verzadigd worden**” (Jes 53:10-11). Dit is het geheim van het christenleven dat zelfs aan onze materialistische tijd kan laten zien dat er nog een Levende God is die woont temidden van Zijn volk. Mogen u en ik meer en meer de heerlijke eenvoud van dit geheim leren kennen!

Hoofdstuk 2

Geloof dat medewerkt

“En wij weten, dat hun, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede ...” (Romeinen 8:28).

Romeinen 8:28 is waarschijnlijk een van de bekendste en tegelijk een van de meest misbruikte verzen in het Nieuwe Testament. Ik heb zelfs gehoord hoe het, volledig uit zijn context gewrongen, gebruikt werd als excuus voor gelijkvormigheid aan de wereld! De gedachtegang was dat je alles kunt doen en overal heen kunt gaan, ongeacht de stem van je geweten, omdat dit vers garandeerde dat de dingen die je wilde en van plan was, ten goede voor je zouden meewerken. Het is angstaanjagend te beseffen hoe de Schrift verdraaid kan worden om overeen te stemmen met de wensen van de mens; en toch bevat ons vers, indien juist begrepen, de meest positieve en absolute troost die een christen maar nodig kan hebben.

Laten we eerst eens onderzoeken in welk verband dit vers voorkomt. **Romeinen 8** is een van de klassieke hoofdstukken over christelijke vrijheid. Van de verkondiging van de tenietgedane veroordeling in het eerste vers tot aan de triomfantelijke verzekerdheid van de laatste verzen, wordt het nieuwe leven “in Christus” dat werkelijk gemaakt wordt door de bediening van God de Heilige Geest, verkondigd in zijn volle heerlijkheid. De verzen 26 en 27 benadrukken twee dingen: ons volkomen onvermogen om zelfs onze eigen noden te begrijpen - een les die we niet makkelijk leren - en daarna de bekwaamheid van de Heilige Geest die er voor zorgt dat de wil van God, “**de goede, en welbehagelijke en volmaakte wil van God**” (Rom 12:2), in ons leven wordt uitgewerkt. De verzen die volgen verklaren met grote nadruk Gods liefde voor de Zijnen en leiden tot die niet te beantwoorden vraag: “**Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?**” (Rom 8:31).

We kunnen nu vers 28 zelf gaan bestuderen. Het woordje “**En**” geeft een duidelijk verband met het voorgaande aan, en leidt rechtstreeks tot de bruuske uitspraak “**wij weten**”. Het woord dat in het Grieks gebruikt wordt, is de voltooid tegenwoordige tijd van het werkwoord “zien” en wordt daarom vertaald met “**wij weten**”. Het woord beschrijft een weten op grond van bewijs. Dit is ook de enige kennis die van waarde is als het gaat om geestelijke dingen. De kennis van de schoolbanken, dus ontvangen informatie, is van geen enkele waarde in het geestelijk leven, zelfs als we die informatie in ons verstand als waarheid hebben aanvaard. Het gevaar bestaat zelfs dat zulke kennis schade berokkent als ze niet samengaat met een kennen van het hart. “**Kennis maakt opgeblazen**”, vertelt Paulus ons, “**maar de liefde sticht**” (1 Kor 8:1). We leven in een tijd waarin de waarde van verstandelijke kennis sterk wordt overschat en velen weten met hun verstand veel meer dan wat ze in hun geestelijk leven als werkelijkheid ervaren. We moeten altijd bedenken dat God van binnenuit werkt. Hij begint met een openbaring door de Heilige Geest aan onze Geest; dan pas volgt de aanpassing van ons verstand aan de nieuw ontdekte werkelijkheid. Een van de meest bemoedigende ervaringen in het prediken van Gods woord is: ontdekken dat je onder woorden brengt en vanuit de Schrift ondersteunt, wat je toehoorders diep in hun hart in een glimp hebben gezien. In gedachten heb ik dit de “bediening van bevestiging” of beter nog de “bediening aan voorbereide harten” genoemd. Het hart van Cornelius en de zijnen en was toebereid om de waarheid te ontvangen en die werd hun in al haar grootheid geopenbaard toen Petrus predikte (Hand 10:33-44). De twaalf mannen te Efeze waren klaar voor wat Paulus ze te vertellen had en hun antwoord op de waarheid kwam ogenblikkelijk (Hand 19:1-7). Ik heb gevallen gezien waarin jonge christenen bijbelconferenties bezochten en helemaal niet verrast werden door wat ze hoorden, maar integendeel ontdekten dat het volkomen in harmonie was met wat God al in hun harten gedaan had; en daarom ontvingen ze het woord ook met blijdschap. Een van de grootste problemen is het grote aantal gelovigen, dat goed op de hoogte is van de leer, maar die in hun hart hun eigen zin doen en daarom voor God waardeloos zijn. Ze “**zoeken allen het hunne, niet hetgeen van Christus Jezus is**” (Fil 2:21). Het resultaat is geestelijke stilstand en vruchteloosheid. Maar ons vers is zeker meer, veel meer dan een theologisch begrip. Het is een van de grote feiten van Gods omgang met mensen.

De volgende woorden die onze aandacht opeisen zijn “**alle dingen**”. De Lexicon op het Griekse N.T. van Liddell en Scott zegt over het onzijdig meervoud dat hier gebruikt wordt: “niet alleen alle, maar ook alle soorten van dingen”. Met andere woorden, deze woorden zijn zo allesomvattend dat het adembenemend is. Het is werkelijk mogelijk dat iedere gebeurtenis in ons leven, *iedere* situatie die ons overkomt, voor ons medewerkt ten goede. De vijanden van het Evangelie bekritisieren het als zou het leiden tot “escapisme” (ontvluchten van de werkelijkheid) en er is nooit rook zonder vuur. Er is inderdaad veel van deze geestesgesteldheid onder evangelische christenen. De dingen waarover we bidden, zijn vaak de dingen die we vrezen en wensen te vermijden. Vaak zouden we

graag verantwoordelijkheden omzeilen en zegen voor onszelf zoeken. Samuel Rutherford bracht het als volgt onder woorden: “Hoevelen van ons zouden Christus graag verdelen in twee helften, zodat we slechts een deel van Hem zouden kunnen nemen. Dan kiezen we Zijn bediening als Vriend en Middelaar, maar “Heer” is een lastig woord en gehoorzamen, onze verlossing uitwerken en onze heiliging volmaken, dat is de winterse en stormachtige kant van Christus, die we schuwen en vermijden. Ik zie dit, dat onze natuur lui is en de arbeid van de godsdienst niet bemint. Kan een mens op zijn luie rug de hemel ingaan? Nee! Paulus zegt: “laat ons ... lopen de loopbaan¹, die ons voorgesteld is” (Hebr 12:1). Rennen laat zien dat er haast is. De weg is lang en we hebben nog ver te gaan. Er zijn vele dingen waarvan we echt wel geloven dat ze voor ons bestwil zijn. De toets van waar geloof in God is, of we kunnen geloven dat “alle dingen” die Hij in ons leven toelaat, iets van blijvende waarde in ons leven kunnen teweegbrengen. Onze houding tegenover de voorvallen in ons leven zal het God mogelijk maken Zijn heerlijkheid en onze zegening uit te werken, of zal Hem verhinderen ons te verlossen van het getob van twijfel en vrees.

Wees positief!

Het is mogelijk dat sommige lezers denken: “Dat is allemaal wel mooi, maar hoe zit het dan met de dingen die de satan in ons leven teweeg brengt?” Een van de Puriteinen van weleer zei heel spits: “God broedt vaak Zijn eieren uit onder de vleugels van de duivel”. Hij heeft gelijk. Zou de vijand iets in het leven van een van Gods kinderen kunnen teweegbrengen, zonder dat God de Alwetende, het zou weten? Natuurlijk niet! De boze wil ons graag in de waan brengen dat hij dingen kan doen waarvan God niets weet en waarvan Hij ons niet kan verlossen. Maar het is niet waar. Het kan zijn dat God door onze eigen schuld, of om ons te leren, toelaat dat de satan ons leven aanvalt, of het werk dat ons is toevertrouwd. Als onze houding juist is, we deze zaak vierkant het hoofd bieden en positief en eerlijk bij God brengen, zullen we ontdekken dat zelfs zo’n aanval een van “alle dingen” zal blijken te zijn die de Heer tot zegen kan maken. Dan zullen we Simsons raadsel begrijpen: “Spijze ging uit van de eter, en zoetigheid ging uit van de sterke” (Recht 14:14). Jakobus’ raad is hier zeker van toepassing: “onderwerpt u dan aan God, weerstaat de duivel, en hij zal van u vlieden” (Jak 4:7). Leer Gods les en alle tegenstreven van de hel zal voor u nooit stand kunnen houden. “Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?” (Rom 8:31).

Het volgende woord dat we zullen bestuderen, maakt dit zelfs nog duidelijker. Het werkwoord “medewerken” (Gr. *sunergei*), duidt een samenwerking aan. In Marcus 16:20 zien we dat het de betekenis heeft van nauwe samenwerking. “En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere werkte mee, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen”. De Heer had de medewerking van de discipelen nodig en zij konden niets doen zonder Zijn kracht. Paulus gebruikte het woord in 1Kor 16:16: “Dat gij ook u aan de zodanigen onderwerpt, en aan een ieder, die mede werkt en arbeidt”. Ook hier is de gedachte duidelijk - een groep mannen die samenwerkt. Het wordt nog een keer gebruikt in Paulus’ brieven, in 2 Kor 6:1: “En wij, [als] medearbeidende, bidden [u] ...”. Opnieuw is misverstand uitgesloten. Tenslotte wordt het gebruikt in Jakobus 2:22: “Ziet gij wel, dat het geloof mede gewerkt heeft met zijn werken ...?” In het leven van Abraham werkten twee essentiële principes, vertrouwen en actie, samen om hem naar die plaats te brengen waar God de wereld door hem kon zegenen en hem zijn raadsbesluiten bekend kon maken als zijn vriend. Maar terug naar ons vers. Geen voorval in het leven kan voor ons ten goede werken zonder de medewerking van ons vertrouwen; en geen gebeurtenis, hoe onwaarschijnlijk het ook lijkt, kan door God tot ons nut aangewend worden, tenzij we het aanvaarden als iets dat God voor ons ten goede bedoeld heeft en we dienovereenkomstig handelen.

Paulus schreef dit met de ervaring van Filippi achter zich. Hij had daar gezien dat zelfs het grove onrecht van de geseling die Silas en hijzelf hadden ondergaan en de erop volgende opsluiting in de gevangenis, mits ze dit aanvaardden als iets *waarin ze moesten meewerken* en dus als een gelegenheid om “Gods lof” te zingen, door God gebruikt werd niet alleen tot nut voor hen zelf maar ook tot behoud van de gevangenbewaarder en zijn gezin. Hij kon dit geheim leren, doordat hij niet iemand was die de waarheid alleen verstandelijk had aanvaard, maar zonder terughoudendheid een slaaf van Jezus Christus was. Velen van ons christenen geloven niet werkelijk dat God van ons houdt en zijn

¹ Grieks (Textus Receptus): *agona*. De King James Bijbel vertaalt hier met “the race”, namelijk de wedloop.

daarom natuurlijk niet bereid Hem te vertrouwen. We hebben de neigYng de boodschap van het Evangelie terug te brengen tot juridische termen, terwijl het een zaak van leven is. Professor McConnell schreef: “Christus is heel nauw betrokken bij het eeuwige leven van de mens, maar het gaat om de vraag of ze zullen leven of verloren gaan; het gaat niet om een systeem van juridische beloningen of straffen”. Breng onze tekst terug tot een formule van systematische theologie en alles is duister. Zie erachter de Levende, Liefhebbende God en luister naar de hartstochtelijke uitroep van die vroegere vijand van het Evangelie die overwonnen werd door Zijn liefde: “Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?” (Rom 8:32), en we worden toegerust om mee te werken met wat het leven ons ook brengt. We leren Hem de gelegenheid te geven waarnaar Hij verlangt, om situaties - zelfs die waar Hij satan toegelaten heeft ons te beproeven - te keren tot ons voordeel. Paulus werkte met de doorn in zijn vlees, de engel des satans. Hij bracht het tot God in het heiligdom en leerde daar twee grote lessen. Hij leerde het doel van beproeving: “opdat ik mij niet zou verheffen” (2Kor 12:7). Toen leerde hij de volkomen genoegzaamheid van Gods genade en kon hij zeggen: “Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone” (2Kor 12:9). Misschien wordt ik juist op dit punt beschuldigd van mystiek taalgebruik. Dat zij zo, maar voor mij is dit intens praktisch. Wat meer is, i geloof vast dat misschien wel de grootste behoefte van onze tijd is, dat elke christen persoonlijk gebracht wordt tot het stralende bezit van dit geheimenis voor zijn dagelijks leven, in intieme gemeenschap met de Opgestane Heer. Alleen zo zal de wereld buiten de kracht en waarheid van het Evangelie kunnen zien. Het Evangelie kan nooit ten volle gepredikt worden door de welsprekendheid van de evangelist; werkelijke autoriteit krijgt het alleen door de levens die het in beslag genomen heeft. Een van de vroegere Vrienden van God zei het zo:

*O Heer, wij eren en aanbidden U
dat in Uw wonderbare hand
wij mogen zijn de snaren waarop U
muziek maakt naar Uw hart
waarop U klinken doet voor eeuwig
in wonderschone toon
de Naam van Uw geliefde Zoon
Zijn Naam alleen*

Wij leven in een tijd waarin het makkelijk is om de werking van het kruis in ons leven te vermijden en waarin we geneigd zijn ons vertrouwen te stellen op moderne evangelisatiemethoden en -technieken. Maar zonder het betrouwbare bewijs van godsvruchtig leven en toewijding aan de Heer Zelf worden deze dingen “een klinkend metaal, of luidende schel” ... meer *niet*.

In ons vers lezen we ook die heerlijke woorden “**dat ... alle dingen medewerken ten goede**”. Noemt Hij Zichzelf niet de “Landman” (Joh 15:1)? En slaat Hij niet ieder van ons met voortdurende zorg gade, klaar om iedere gebeurtenis in ons leven te gebruiken om Zijn werk van snoeien te voltoeien opdat we veel vrucht zullen dragen? De satan probeert uit alle macht ons op onszelf te richten als de problemen en verwarringen van leven en dienst ons overvallen, maar we moeten dit geen moment toestaan. We moeten positief zijn, meteen naar onze Vader gaan en tegen Hem zeggen: “Hier is iets wat ik niet begrijp, iets waarvan ik vrees dat het me zal overweldigen, maar ik kom tot U opdat ik met U mag samenwerken om het te keren tot mijn nut en tot Uw eer”. Zo is er uitkomst!

De woorden “**ten goede**”² zijn volgens de Lexicon van Liddell en Scott een Griekse uitdrukking die betekent: “in iemands voordeel”. We moeten steeds bedenken dat God altijd ons eeuwig welzijn op het oog heeft, terwijl wijzelf zo vaak in beslag genomen worden door de tijdelijke dingen van dit leven. Hoe weinig weten we wat werkelijk goed voor ons is! Wat is het daarom nodig Hem volkomen te vertrouwen aan Wie alle kennis en alle macht toebehoort! Paulus vertelt ons, dat “**onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat**], werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid; Daar wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet; want de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen, die men niet ziet, zijn eeuwig” (2Kor

² Grieks (Textus Receptus): *eis agathon*.

4:17-18). Hij had geleerd om positief te zijn in zijn houding ten opzichte van de wisselvalligheden van het leven en weigerde stil te blijven staan bij de aardse betekenis van een gebeurtenis, maar hij verlangde bewust de eeuwige waarde ervan te zien. Op die manier kon hij later schrijven: “alleszins en in alles ben ik onderwezen, beide verzadigd te zijn en honger te lijden, beide overvloed te hebben en gebrek te lijden. Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft” (Fil 4:12-13). De blijvende kracht van zijn leven had zijn oorsprong in dit vitale vertrouwen dat hij in zijn Heer had.

Tenslotte moeten we de vraag beantwoorden: “Aan wie wordt dit beloofd? Wie mogen verwachten dat alle dingen voor hen ten goede zullen meewerken?” Ons vers geeft het antwoord: “... **[namelijk] hun, die naar [Zijn] voornemen geroepen zijn**”. Johannes schrijft: “Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft [tot] een verzoening voor onze zonden” (1Joh 4:10) en opnieuw: “Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft” (1Joh 4:19). Hoe dwaas is het om woorden te verspillen over de juiste interpretatie van de verzoeningsleer, maar juist het ene feit boven alle andere te missen waarop het leven, werkelijk leven, steunt: “Hij heeft mij liefgehad en Zichzelf voor mij gegeven”! Wat een genade! Liefde is de verbinding tussen God en mensen, een liefde die voortkomt uit het hart van God en die Hij aan de mens heeft geopenbaard door het wonder van Golgotha. Een tijdje geleden las ik liet boek “*In de voetstappen van de Meester*” van H.V. Morton en mijn aandacht werd getrokken door zijn commentaar bij zijn bezoek aan de vermoedelijke plaats van Golgotha. “Dit”, schreef hij, “was de heuvel van de kruisiging: Golgotha, de heiligste plaats op aarde. Ik keek rond in de hoop iets te kunnen bespeuren van zijn vroegere aanblik, maar die is voor eeuwig vernietigd onder het verstikkende vertoon van vroomheid”. Dit is grotendeels waar van de houding van vele evangelische christenen ten opzichte van het kruis. De eenvoud en het wonder van dat machtige offer zijn overdekt met een massa vrome bezigheid en goedbedoelde menselijke pogingen. Het resultaat is de lauwheid van onze moderne kerken en de eraan gepaard gaande verlorenheid van talloze mannen en vrouwen die nooit ook maar iets gehoord of gezien hebben van Gods grote liefde voor hen als persoon en die daarom verre blijven van elke plaats van aanbidding. Liefde is een band die twee individuen samenbrengt. God heeft in het kruis van Zijn Zoon de mens Zijn liefde verklaard en heeft ons geroepen om zonder vrees tot Hem te komen door de verdienste van onze Heiland. Voor diegenen, voor wie deze liefde een abstractie is, kan ons vers nooit iets betekenen. Maar voor degenen wier innerlijk heeft geantwoord op de roep van Zijn liefde en in wie daardoor “de liefde Gods in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest, Die ons is gegeven” (Rom 5:5), is het een plechtige belofte die het dagelijks leven een glans van voortdurende verwachting geeft. Keer op keer komt de vraag spontaan op in hun gedachten: “Wat zal God nu gaan doen?”; en het moeilijke, onbegrijpelijke en pijnlijke gaat er heel anders uitzien in het licht van Zijn liefde.

Hoofdstuk 3

Het rekenen van het geloof

Ik heb net het fascinerende boek “De beklimming van de Everest” van Sir John Hunt uitgelezen en ben daarin een woord tegengekomen dat algemeen bekend is onder bergbeklimmers, maar dat ik nog nooit gehoord had. Het is het woord “beleggen”. De verklarende woordenlijst achterin het boek geeft als betekenis: “een klimmer met een touw aan een uitsteeksel vastzetten”. Kunt u zich het beeld voorstellen dat dit oproept? Twee mannen beklimmen een moeilijke en gevaarlijke helling en voordat één van de twee verder gaat, “belegt” de ander hem, zodat hij gaat in het vertrouwen, dat als hij uitglijdt, zijn metgezel hem deskundig en stevig heeft vastgezet. Dit is een onderdeel van de normale routine bij het bergbeklimmen.

En toch maken we als christenen er zo’n probleem van om op God te vertrouwen! De bijbelse tegenhanger van deze houding van vertrouwen van de ene bergbeklimmer in de vaardigheid van de ander om hem te “beleggen”, vinden we in het Griekse woord dat in Rom 6:11 (Statenvertaling) is vertaald met “houden voor” (rekenen). Het is een woord dat in de NBG-vertaling is weergegeven door verschillende Nederlandse woorden: (toe) rekenen, houden voor, achten, in rekening brengen, overwegen, enzovoorts. Het woord wordt in het Grieks algemeen gebruikt voor berekening met getallen. Een moderne schrijver zegt erover: “het proces is ontdaan van poëtisch sentiment en zelfs

van gevoelens”. Het heeft te maken met feiten. Het heeft niets gemeen met de gejaagde pogingen om een zekere mate van geloof te bereiken die zo overheersend zijn in het moderne evangelische leven. Wij christenen lijken een bijna onuitputtelijk vermogen te bezitten om glasheldere dingen ingewikkeld te maken en daardoor onze problemen te vermenigvuldigen.

Nu het woord zelf zoals het in de Bijbel gebruikt wordt. Dat is in [Lukas 22:37](#), waar de Heer Jezus aanhaalt uit [Jesaja 53:12](#) “Want Ik zeg u, dat nog dit, wat geschreven is, in Mij moet volbracht worden, namelijk: En Hij is met de misdadigen *gerekend*”³. Hij die zonder zonde was, werd in dat afschuwelijke uur op Golgotha onder de zondaren geteld. God zag neer van Zijn troon en rekende Hem als zodanig. “Want Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij (God) zonde voor ons gemaakt ...”, waarbij Hij weloverwogen onze zonde boekte op Zijn rekening met het verbazingwekkende doel “... opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem” (2 Kor 5:21). Ons aandeel is: Gods rekenwijze aanvaarden. Paulus drukte deze aanvaarding uit in een zin, waarin ons Griekse woord weer voorkomt: “Wij *besluiten*”⁴ (rekenen) dan dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt, zonder de werken der wet” (Rom 3:28).

God zag dat de mens volkomen verloren was en zond Zijn Zoon in de wereld om Zichzelf met die mens te vereenzelvigen en zijn zonde te dragen. Met onze werken slaan we daardoor de plank mis. Niets dat wij zouden kunnen doen is genoeg om de prijs voor de zonde te betalen. Het is alleen Gods daad die ons in Christus rechtvaardig kan maken; en God roept ons op daarop te rekenen en op niets anders. [Romeinen 4](#) maakt deze gedachte nog duidelijker. In dit hoofdstuk wordt ons woord niet minder dan elf keer gebruikt ([verzen 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 22, 23, 24](#)). Abraham wordt als voorbeeld gebruikt. Zijn leven was gebaseerd op een reeks openbaringen en geboden van God, die hij gehoorzaamde en we lezen dat zijn gehoorzaamheid uit geloof hem tot gerechtigheid *gerekend* werd. De laatste verzen van het hoofdstuk geven de toepassing. “Nu is het niet alleen om zientwil geschreven, dat het hem *toegerekend* is; Maar ook om onzentwil, aan wie het zal *toegerekend* worden, [namelijk] aan hen, die geloven in Hem, Die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft; Die overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking” (Rom 4:23-25). God rekende onze zonde Zijn Zoon toe, wekte Hem op uit de doden als zegel dat dit inderdaad volbracht was, en rekt nu de gelovige als rechtvaardig in Hem. Hij roept ons op te rekenen op deze voltooide transactie. Hij heeft ons, om het zo uit te drukken, “belegd” in onze Heer Jezus Christus en we kunnen in leven en dood voorwaarts gaan in de wetenschap: “Zo ver het oosten is van het westen, zover doet Hij onze overtredingen van ons” (Psalm 103:12). Hij heeft afgerekend met het verleden en hoe satan ons ook beschuldigt, we kunnen hem met de grootste zekerheid wijzen op het feit dat onze Heer en Heiland Jezus Christus “vrede gemaakt heeft door het bloed Zijns kruises” en dat we daardoor “verzoend” zijn met God - samengevoegd met Hem onder één juk, om nooit meer van Hem gescheiden te worden ([Kol 1:20-23](#)).

Op Gods feiten rekenen

Zullen we dan nu [Romeinen 6:11](#) opslaan? Paulus heeft het probleem van onze rechtvaardiging voor God besproken, en we worden nu geconfronteerd met de grimmige werkelijkheid van de ingewortelde zonde. Eens te meer wordt Gods gezichtspunt duidelijk verwoord in [Rom 6:1-10](#). God rekt ons toe dat u en ik hebben gedeeld in de dood en opstanding van de Heer Jezus Christus. Toen Hij naar het kruis keek, rekende Hij de dood van Christus ook als onze dood; en toen Hij Hem opwekte uit het graf, rekende Hij ons als ingesloten in dat machtige werk van de opstanding. Paulus vertelt ons dat we onszelf moeten zien vanuit dat standpunt, dat we Gods rekening als het juiste antwoord moeten beschouwen en dag aan dag moeten handelen naar die slotsom. Nu terug naar ons voorbeeld! Wanneer de verzoeken en moeilijkheden van het christenleven over ons komen, rekenen we op het feit dat God ons in Christus “belegd” heeft. We moeten voorwaarts gaan. We moeten onbevreesd zonde en onvolkomenheid onder ogen zien, die de Geest van God ons in ons eigen hart zal openbaren. We moeten niet terugdeinzen voor de moeilijke klim die voor ons ligt, noch door paniek bevangen worden bij de gedachte aan de kloven die we op ons pad zullen tegenkomen. We kunnen rekenen op de volkomen toereikendheid van Degene Die zichzelf tot onze Metgezel

³ Grieks (Textus Receptus): *elogisthè*.

⁴ Grieks (Textus Receptus): *logizometha*.

gemaakt heeft en die altijd naast ons klimt om ons te helpen. In het gewone dagelijks leven leren we onze medemensen vertrouwen in de zakelijke transacties die we met ze aangaan. Er zijn firma's wier bestellingen we zonder vragen aanvaarden; we beschouwen ze bijna als contant geld op onze bankrekening. Dit vertrouwen heeft zijn oorsprong niet in onze eigen deugdzaamheid, maar is het natuurlijke gevolg van hun bewezen integriteit. Op precies dezelfde manier vereist het rekenen op wat God gezegd heeft geen bijzondere goedheid of prestatie van onze kant; in feite zullen we, als we ons geloof proberen te meten, niets anders tegenkomen dan mislukking en teleurstelling. Zijn Woord is oneindig betrouwbaar. Hij is getrouw. Het is Zijn karakter waar het om draait en we mogen volkomen op Hem vertrouwen omdat Hij ons "belegt". Dit is het geheim van overwinningsleven!

In Fil 3:13-14 zegt Paulus met nadruk dat dit ook de houding van zijn eigen hart is. "Broeders", schrijft hij, "ik acht niet, dat ik zelf het gegrepen heb. Maar één ding [doe ik], vergetende, hetgeen achter is, en strekkende mij tot hetgeen voor is, jaag ik naar het doelwit, tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus". Hij had geen vertrouwen in zijn eigen geestelijke verworvenheden, maar kon door Gods genade terugblikkende zien, hoe zijn zonde weggedaan was en hoe waardeloos zijn schijnbare successen waren; dan wendt hij zich om, om verder te klimmen. Het zal een lange inspannende klim zijn, maar hij ziet af van alle andere hulp en steunt volkomen op zijn Heer en Heiland; hij verlangt alleen Hem beter te kennen en volkomener met Hem verenigd te worden, wetende dat een eeuwige prijs hem wacht.

Rom 8:16-18 voert het verhaal nog een stap verder en het is goed om deze verzen hier in hun geheel aan te halen. "Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn. En indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en medeërfgenen van Christus; indien wij althans met [Hem] lijden, opdat wij ook met [Hem] verheerlijkt worden. Want ik houd het daarvoor⁵ (rekenen), dat het lijden van deze tegenwoordige tijd niet is te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden". De Geest van God doet het Woord van God tot leven komen voor de christen, zodat hij helder het verschil ziet tussen het vergankelijke en het eeuwige. "Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft voor hen, die Hem liefhebben. Doch God heeft [het] ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods" (1 Kor 2:9-10). Maar de weg naar de eeuwige heerlijkheid is vol vijanden, omgeven met lijden en is de weg van het kruis. We bewijzen de mensen een slechte dienst als we het christenleven afschilderen als plezierig en makkelijk; dan verdraaien we de waarheid. De satan mobiliseert al zijn krachten om voortgang in het christenleven tegen te gaan en als we verlangen Zijn wil te doen, zullen we ontdekken dat we "in alles verdrukt; van buiten strijd, van binnen vrees" (2Kor 7:5) zullen zijn. Als dit niet zo was, hoe zouden we dan door ervaring leren hoe oneindig betrouwbaar deze God is, die ons geroepen heeft om van Hem te zijn? In het hoofdstuk "overpeinzingen" over de geslaagde beklimming van de Mount Everest zwaait Sir John Hunt zijn team alle lof toe. Hij zegt: "Vóór alles zou ik de nadruk willen leggen op onze eenheid als gezelschap. Dit was ongetwijfeld de belangrijkste afzonderlijke factor in het uiteindelijke resultaat... Het zou moeilijk zijn een hechter team te vinden dan het onze. Het is een opmerkelijk feit dat ik in alle vier maanden dat we samen waren, vaak in moeilijke omstandigheden, niet eenmaal boze woorden over en weer heb gehoord". In het streven naar een gemeenschappelijk doel leerden deze mannen elkaar volkomen vertrouwen. In de dagelijkse barre omstandigheden werd dit vertrouwen in zekere zin een deel van henzelf. Op eenzelfde manier leert de christen te rekenen in geloof. God neemt hem als teamgenoot en stelt een taak voor hem die menselijke kracht te boven gaat en "belegt" hem bij elke stap in Christus, zodat het enige wat hem van overwinning kan afhouden, ongeloof is.

Met God in een team

Ons Griekse woord komt voor in een verrassend verband, waarmee we dit aspect van onze studie zullen afsluiten. Paulus bevestigde steeds zijn eigen onvermogen en zegt bij een gelegenheid: "Niet dat wij van onszelf bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelf; maar onze bekwaamheid is uit God" (2 Kor 3:5). Ongeloof is zeker het sterkste element in de gevallen menselijke natuur en het

⁵ Grieks (Textus Receptus): *logizomai*.

trekt ons voortdurend af van God; en toch zijn we geroepen om te leven door geloof alleen. Het karakter van God zoals we Hem leren kennen, is het enige middel dat ons van dit ongeloof genezen kan. Als we met heel ons hart ons voegen bij Zijn team, Zijn plannen aanvaarden, en weloverwogen de eeuwigheid tot ons doel maken, dan zijn we op de plaats waar Hij ons kan onderwijzen. Abraham werd eens geroepen om de berg Moria te beklimmen en daar zijn zoon Isaäk te offeren, die God hem geschonken had en door wie al Gods beloften vervuld zouden worden. We lezen over deze reis in het hoofdstuk dat we met recht “Overpeinzingen over de prestaties van het geloof” zouden kunnen noemen. “Door het geloof heeft Abraham, toen hij beproefd werd, Izak geofferd, en hij, die de beloften ontvangen had, heeft [zijn] eniggeborene geofferd, (Tot wie gezegd was: In Izak zal u het zaad genaamd worden) *overleggende*⁶ (rekenen), dat God machtig was, [hem] ook uit de doden te verwekken; Waaruit hij hem ook bij gelijkenis wedergekregen heeft” (Hebr 11:17-19). Ziet u niet dat God die berghelling opzwoegde, zij aan zij met Zijn uitverkoren teamgenoot, hem “belegde” toen hij verzocht werd en betrouwbaar bleek?

We kunnen bij mensen makkelijk een verkeerde indruk maken, en dan in stilte ervan genieten (hoewel we dat wel goed verbergen) hoe God ons wil zegenen en gebruiken. De prediker staat voor zijn gemeente met een gloed die ontleend is aan zijn geheiligd ambt en mensen beginnen over hem te spreken als een “veelgebruikte dienstknecht van God” - “een man van geloof”, enzovoorts. Zijn gehoor is geneigd zich voor te stellen dat hij voortdurend en onder alle omstandigheden in die staat verkeert, waarin ze hem zien op de preekstoel; en hij is er niet altijd op uit om hen uit de droom te helpen. maar dit is onwaarachtig. En te rekenen op mensen, zelfs op de beste mensen, is God beroven van de heerlijkheid die Hem toekomt. Paulus is terughoudend over zijn diepste geestelijke ervaringen en geeft als reden: “opdat niemand van mij *denke*⁷ (toerekene) boven hetgeen hij ziet, dat ik ben, of wat hij uit mij hoort” (2Kor 12:6). Dan vertelt hij meteen verder hoe hij van grote hoogte zulke heerlijke gezichten van hemelse dingen gezien had, dat het voor God nodig was geweest toe te laten dat hij getroffen werd door satans slagen “opdat ik mij niet zou verheffen” (2Kor 12:7). In zijn uiterste zwakheid ontdekte hij toen dat God volkomen bij machte was hem te “beleggen” en daarbij tot hem zei: “Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden ...” (2Kor 12:9-10). De christelijke werker moet zo wijs zijn om zelf terzijde te treden zodat degenen die hij dient, zullen leren niet op hem te zien, maar te rekenen op God in Wie alléén macht is om te verlossen.

De God van vrede

In het laatste hoofdstuk van zijn brief aan de Filippenzen benadrukt Paulus opnieuw het rekenen van het geloof. In de verzen zes en zeven legt hij uit dat bezorgdheid en gepeiker onnodig zijn, omdat we zullen ontdekken dat er zelfs in ons gedachtenleven (inderdaad een zeer turbulent gebied) vrede is, als we rekenen op God en handelen op grond van het feit dat Hij ons tot Zijn teamgenoten gemaakt heeft, door Hem volledig in vertrouwen te nemen als er noden in ons leven zijn. Dan voegt hij toe: “Voorts, broeders, al wat waarachtig is, al wat eerbaar is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al wat wel luidt, zo er enige deugd is, en zo er enige lof is, *bedenkt*⁸ (reken) dat; Hetgeen gij ook geleerd, en ontvangen, en gehoord, en in mij gezien hebt, doet dat; *en de God des Vredes zal met u zijn*” (Fil 4:8-9).

Deze lieflijke vruchten van genade verkondigen alle luid God als hun auteur en wijzen op Hem. We krijgen niet alleen de opdracht erover na te denken, maar erop te rekenen en ernaar te handelen, en zo doende zullen we de grootheid van onze God gaan zien en ontdekken dat Hij inderdaad alle dagen op elk moment bij ons is. En Hij is de God des vredes. Niets kan in dit leven ooit helemaal perfect worden. Er heeft nooit een heilige geleefd die de bittere smaak van mislukking niet geproefd heeft. De kennis van God maakt een mens niet onfeilbaar, maar afhankelijk van diepere kennis die nog verder vooruit ligt. “Want wij kennen ten dele, en wij profeteren ten dele; Doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden. Toen ik een kind

⁶ Grieks (Textus Receptus): *logisamenos*.

⁷ Grieks (Textus Receptus): *logisètai*.

⁸ Grieks (Textus Receptus): *logizesthe*.

was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, *overlegde*⁹ (rekende) ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik te niet gedaan hetgeen van een kind was. Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan [zullen wij zien] aangezicht tot aangezicht; *nu ken ik ten dele*, maar alsdan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben” (1Kor 13:9-12). Er komt een dag dat u en ik op de hoogste toppen van de hemel zullen staan en “Hem zullen zien gelijk Hij is” (Joh 3:2). Wanneer we dan terugzien op de beklimming die we voltooid hebben en het spoor zien waarlangs we zijn gekomen, zullen we de grootheid van de genade en de macht begrijpen die ons bewaard heeft in vele gevaren. We zullen ons verwonderen over de wijsheid die onze voeten bewaard heeft voor uitglijden op zoveel punten van niet beseft gevaar. Dan zullen we zien wat er allemaal bedoeld is met het feit dat God ons alle jaren door “belegd” heeft in Christus.

“Wij hebben ... een anker der ziel, dat zeker en vast is, en ingaat in het binnenste van het voorhangsel; Waar de Voorloper voor ons is ingegaan, [namelijk] Jezus ...” (Hebr 6:19-20). Zullen we dan niet van dit rekenen in geloof de dagelijkse houding van ons hart maken? Dan zullen we vrij zijn van bezorgdheid en in staat om met onze grote Leidsman samen te werken in het doel dat Hij in Zijn genade en ontferming heeft met behoeftige zielen rondom.

Hoofdstuk 4

Ziende op Jezus

In zijn commentaar op [Hebreeën 12:2](#), legt het “Expositor’s Greek Testament” uit, dat het slagen in ons christenleven, in dit gedeelte afgeschilderd als een wedloop, afhangt van de verbonden voorwaarde - dat we onze blik vestigen op Hem die het voorbeeld van geloof is en die het in zijn volkomen vorm toont, Die ons leidt in het geloof en in wie het geloof volkomen belichaamd wordt... In Hem alleen zien we absolute afhankelijkheid van God, volkomen vertrouwen; wat het is, wat het kost en wat de uitwerking ervan is. (Vandaar Zijn naam als mens Jezus: God schenkt verlossing). Als de hardloper wil volharden moet hij daarom de blik op Hem gericht houden, want in Hem zien we de redelijkheid, de schoonheid en de beloning van een leven in geloof. Geloof openbaarde zich in Jezus, in het bijzonder waar Hij het kruis heeft verdragen door Zijn geloof in de eruit volgende vreugde.

Zo wordt ons een grondbeginsel geschetst voor een daadwerkelijk christenleven en het is zo nodig dat we daar voortdurend aan herinnerd worden. Ik vraag me soms zelfs af of de oorzaak van bijna alle mislukking in het christenleven niet juist hier ligt.

Wat is het makkelijk om (zonder dat je het in de gaten hebt) je vertrouwen op iets anders te stellen dan op Hem. Het is een veel voorkomende fout. Bijvoorbeeld: we geloven alles wat we over Hem horen, zonder Hem te vertrouwen - we vertrouwen eigenlijk op de mening van een ander over Hem, zonder dat we zelf een persoonlijk, liefdevol vertrouwen in Hem hebben. En toch bestaat er absoluut niet zoiets als reddende genade uit de tweede hand! Paulus beschrijft christenen in [Filippenzen 3:3](#) als mensen “die God in de Geest dienen, en in Christus Jezus roemen, en niet in het vlees betrouwen”. Hoe weinigen van ons kennen iets van deze dienst en aanbidding die God de Heilige Geest als drijfkracht heeft; en hoe moeilijk lijkt het voor ons om ons af te wenden van de dingen waar we van nature op steunen en op te zien naar Hem! En toch is dit, en dit alleen, werkelijk het christenleven.

Keer op keer komt naar voren dat de grote *dwaling* van alle eeuwen is, dat iets of zelfs iemand in de plaats van Christus komt, in Wie alleen we alles van God ontvangen. We kunnen opgaan in onze kennis van de christelijke waarheid; we kunnen gaan vertrouwen op de doeltreffendheid van ons gebed; we kunnen trots worden op ons vasten of op zelfkastijding; we kunnen met voldoening zien op onze bijzondere inzet in het werk voor God; we kunnen zelfs onze schouders rechten in het besef dat we ijveriger zijn geweest dan bijna ieder ander die we kunnen. Deze en een reeks andere vormen van eigen werk kunnen de basis van ons leven worden, totdat Christus, zonder dat we het in de gaten hebben, teruggedrongen wordt in de schaduw.

⁹ Grieks (Textus Receptus): *elogizomèn*.

De Bijbel geeft talloze illustraties van een zuivere gerichtheid van het oog waarop de vervulling rust van de belofte “zo zal geheel uw lichaam verlicht [wezen](#)” (Matt 6:22). Als Elisa in 2 Koningen 2 geconfronteerd wordt met het ingrijpende vooruitzicht van Elia’s opname in de hemel, dan drukt zijn wachtwoord vastbeslotenheid uit om alleen naar zijn meester te zien, wat er ook gebeuren zal. “[Zo waarachtig als] de HEERE leeft en uw ziel leeft, ik zal u niet verlaten!” (verzen 2, 4, 6). En de laatste woorden van vers 6 tonen de prachtige intieme verhouding die hierdoor tussen hen ontstond: “En zij beiden gingen heen”. Dit geeft zeker een beeld van de gemeenschap die er bestaat tussen de Heer Jezus Christus en Zijn discipelen als er werkelijk “niets tussen hen is”. het is interessant op te merken dat Elisa’s uitrusting voor zijn bediening die de toeschouwers - de zonen der profeten - de kreet ontlokte “de geest van Elia rust op Elisa” (2Kon 2:15), het directe gevolg was van zijn oprechte verbondenheid met en vertrouwen op zijn meester. Zo is het ook bij ons. Er wordt veel gesproken en geschreven over “de vervulling met de Geest”, maar de Bijbel zegt van Hem “God geeft [Hem] de Geest niet met mate” (Joh 3:34) en van ons “En gij zijt in Hem volmaakt”¹⁰ (Kol 2:10). Met andere woorden, ons gebrek wordt goedgeemaakt door Zijn volheid, onze onvolkomenheid door Zijn volkomenheid. We hebben dit alles door onze vereniging met Hem en we moeten nooit toelaten dat onze ogen afdwalen in een andere richting.

Ons eigen bankroet

De grootste hindernis voor het verwerven van de werkelijke volheid in Christus is waarschijnlijk onze aangeboren onwil om ons eigen bankroet te erkennen. We neigen ertoe om alle middelen aan te wenden om krachtig en goed te leven. Dat ligt ons meer dan doen wat God zegt, namelijk toegeven dat die ingebeelde kracht niet bestaat en dan volkomen op Hem vertrouwen. Sla [Filippenzen 3](#) nog maar eens op. In dit grote hoofdstuk geeft Paulus zijn eigen getuigenis. Hij somt eerst alle dingen op waarop hij zijn vertrouwen zou kunnen stellen. Dan zegt hij: “Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus’ wil schade geacht” (vers 7). Wat zou het ons allemaal goed doen om ook eens zo’n lijst te maken van alles waarop we vertrouwd hebben, en dan alles heel bewust weg te strepen, todat er alleen nog de simpele woorden staan: “in Christus”. Het is interessant op te merken dat geloof ‘besmettelijk’ is. Een voorbeeld van geloof doet veel meer dan vele woorden over geloof. Elisa bijvoorbeeld had een vurige volgeling in de Sunamitische, die hem blijkbaar heel nauwkeurig had gadegeslagen als hij kwam en ging. Toen ze in nood was omdat haar zoon gestorven was, weigerde ze beslist om vertrouwen te stellen in Gehazi en deed zoals Elisa zelf ten opzichte van zijn meester: “[Zo waarachtig als] de HEERE leeft en uw ziel leeft, ik zal u niet verlaten!” (2Kon 4:30). Het resultaat staat er in heel eenvoudige woorden: “Hij stond dan op, en volgde haar na”, met het heerlijke gevolg dat de dood zijn prooi moest laten gaan en haar zoon levend aan haar werd teruggegeven.

Zulk vastbesloten vertrouwen kost op het eerste gezicht veel. Het pad van zegen voor Ruth bijvoorbeeld, betekende dat ze alle bekende en geliefde plekjes en vrienden in Moab de rug toekeerde toen ze tegen Naomi zei: “Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weer te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God. Waar gij zult sterven, zal ik sterven, en aldaar zal ik begraven worden; also doe mij de HEERE en also doe Hij daartoe, zo niet de dood [alleen] zal scheiding maken tussen mij en tussen u!”. (Ruth 1:16-17). Een echo van dit “alles achterlaten” om de ene na te volgen vinden we in de oproep aan de koningin in [Psalm 45:11-12](#):

“Hoor, o Dochter! en zie, en neig uw oor,
en vergeet uw volk en uws vaders huis.
Zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid;
omdat Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neer”.

Belangrijker nog: ligt dezelfde gedachte niet in wat de Heer Jezus Zelf aan Zijn discipelen leert? “Die zijn leven liefheeft, zal het verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren tot het eeuwige leven” (Joh 12:25)! Is dat ook niet de ware betekenis van de harde uitspraak: “Alzo dan een ieder van u, die niet verlaat alles, wat hij heeft, die kan Mijn discipel niet zijn” (Lukas 14:33)?

¹⁰ King James Bijbel: “And ye are complete in him ...”

De Heer Jezus heeft zojuist de mensen, die het hebben over “Hem volgen”, vermaand om goed na te denken. Hij geeft hen twee beelden. Het eerste is dat van een man die een toren wil bouwen; het tweede van een koning die voor de inval door een tegenstander staat. In beide gevallen maakt de Heer Jezus duidelijk dat er een berekening gemaakt moet worden van de beschikbare hulpbronnen. De toepassing is niet mis te verstaan. We hebben niets in onszelf (ons karakter, onze gaven, zelfs onze godsdienstige ervaringen) dat ook maar de geringste waarde heeft in het geestelijk leven. Als we willen leren vertrouwen op Christus, moeten we ook onze volkomen armoede willen belijden en ons afkeren van onze nutteloosheid om ware rijkdom in Hem te vinden. Op een keer werd professor Henry Drummond uitgenodigd om te spreken in een van de beroemde Londense clubs, en hij begon zo: “Mijne heren! De toegangsprijs tot het Koninkrijk van God is *niets*, maar de jaarlijkse contributie is *alles*”. Wat is dat waar! We kunnen helemaal niets toevoegen aan het grote en heerlijke werk dat voor ons aan het kruis werd volbracht door onze Heer en Heiland Jezus Christus. Maar als we de voordelen willen smaken van Zijn lijden en dood, dan moeten we elke andere basis van vertrouwen terzijde schuiven en elke kostbaar ding uit ons oude leven als vuilnis rekenen, zodat we met heel ons hart tegen Hem kunnen zeggen: “[Zo waarachtig als] de HEERE leeft en uw ziel leeft, ik zal U niet verlaten!” (2Kon 2:2).

Er zijn tijden wanneer we maar al te duidelijk de volkomen ontoereikendheid en onzekerheid van alles buiten Christus zien. Dan komen er weer momenten wanneer een ongerechtvaardigd zelfvertrouwen ons weer op onszelf richt. Wanneer dan het onvermijdelijke falen volgt, is Satan daar die met zijn kwaadaardige beschuldigingen ons weer tot slavernij probeert te brengen. Ons christenleven kan alleen zegenrijk zijn, als we deze les werkelijk goed leren, dat onder alle omstandigheden de enige grond van ons vertrouwen alleen in Hem kan en moet zijn.

Standaard-antwoorden

Op mijn bureau ligt een brief van iemand die (zoals hij schrijft) niets weet van geestelijke dingen, maar wel allerlei vragen stelt aan die christenen met wie hij in aanraking komt “...omdat ik het echt wil begrijpen”. Dan schrijft hij dit: “Het spijt mij te zeggen dat ik nooit tevreden ben met de standaardantwoorden”. En eens te meer moet ik dit feit in mijn eigen werk en getuigenis onder ogen zien: dat niet de juistheid van mijn antwoorden aan mensen bepalen of er iets in hun leven verandert, maar dat ze kunnen zien dat ik zelf leef in het licht van de waarheid die ik hen probeer mee te delen. In de Filippenzenbrief getuigt Paulus dat hij zijn hele leven getracht heeft de volle betekenis te vatten van zijn vereniging met Christus ten koste van enige andere ervaring of voorwerp van vertrouwen. En dan schrijft hij: “Weest mede mijn navolgers, broeders ...” (Fil 3:17) en: “Hetgeen gij ook geleerd, en ontvangen, en gehoord, *en in mij gezien hebt, doet dat*; en de God des vredes zal met u zijn” (Fil 4:9). Hoevelen van ons zouden zó de aandacht van anderen op hun geloof in Christus durven vestigen en hen voorstellen dit na te volgen?

Het zien op Jezus is waarlijk niet alleen belangrijk voor de vrede in ons eigen hart, maar van net zo vitaal belang voor onze bediening aan anderen. We leven in een tijd waarin een universitaire opleiding beschouwd wordt als de belangrijkste voorwaarde om in de bediening te kunnen staan. Ik wil de waarde van werkelijke geleerdheid geen ogenblik ontkennen, maar dat op zichzelf rust een mens niet toe om de noden van ons hart te lenigen. Er is iets anders dat veel belangrijker is.

Isaak Walton schreef eens dat de eerste regel voor een hengelaar is: “zorg dat uw gezicht naar het licht gekeerd is” en dat dit geestelijk gezien niet anders betekent dan: “zie op Jezus”. Als de visser zijn rug naar de zon toekent, valt zijn schaduw op het water en de vis blijft weg. Tenzij ik wandel “in het licht gelijk Hij in het licht is” (1Joh 1:7) en mijn blik voortdurend op Hem vestig, zullen mensen zich zó van mij bewust zijn, dat Hij verborgen blijft. Hoe vaak gebeurt dit! Zo vaak ontbreekt het blijde, aanstekelijke vertrouwen in Hem. Dan horen de mensen ons wel aan, misschien stemmen ze zelfs wel met ons in, maar ze keren zich niet tot Hem.

Dit is een van de problemen van onze tijd. Het is mogelijk om mensen te trainen in het voeren van ‘geestelijke’ gesprekken door hen toe te rusten met een aantal standaardantwoorden op vragen waarmee anderen bij hen komen. Maar de christelijke kerk ontbreekt het, zelfs onder haar predikanten en leiders, aan mensen die met een brandend hart hun vaste vertrouwen in Christus kunnen delen met anderen; hen zodoende in Hem bevestigen. C.H. Spurgeon leerde zijn studenten: “Het leven

van de prediker moet een magneet zijn die anderen tot Christus trekt. Het is heel verdrietig als het hen juist van Hem afhoudt. Heiligheid in predikers is een luide roep aan zondaars om zich te bekeeren en als dit gepaard gaat met een heilige opgewektheid, wordt het verwonderlijk aantrekkelijk". Zo'n leven is alleen te vinden bij degenen die het geheim geleerd hebben van "zien op Jezus". Er zijn tegenwoordig uitdrukkingen in omloop die onze zwakte op dit punt weerspiegelen. Waarom hebben we uitdrukkingen nodig zoals "het diepere leven", "verdieping van het geestelijk leven", "overwinnend leven", "heiligungssamenkomsten" enzovoorts? De belangrijkste reden is dat ons gevoel voor verhoudingen niet klopt. We beelden ons in dat het gewone kerkleven, op de preekstoel of in de kerkbank, van een lager niveau zou mogen zijn dan dat van bijbelse heiligheid. We zetten activiteiten en organisaties op, we onderwijzen en benadrukken de uiterlijke verschijnselen van ons geloof, we stoppen enorm veel energie in evangelisatie (en dat is goed); maar in het algemeen leiden we onze bekeerlingen niet verder in een leven van waarachtige godvruchtigheid ... omdat we dat zelf nauwelijks kennen.

Ik merk dat zelfs veel kerkgangers met sterke evangelische overtuigingen bang zijn voor prediking die de noodzaak van heiliging beklemtoont. Als ze er zich al niet van afkeren, beschouwen ze het vaak als een soort specialisme, gereserveerd voor conferenties.

Vele van de schijnbaar onoverkomelijke problemen van de kerk worden veroorzaakt door zulk vooroordeel. En laat niemand zeggen dat deze situatie in overeenstemming is met het onderwijs van het Nieuwe Testament.

Paulus geeft wijze raad aan de gemeente te Kolosse en rekent af met de bezwaren die onze natuurlijke weerstand tegen de wil en de wegen van God zo vaak opwerpt: "Gelijk gij dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandelt [alzo] in Hem; Geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in het geloof, gelijk gij geleerd zijt, overvloedig zijnde daarin met dankzegging" (Kol 2:6-7). Paulus verkondigde de blijde boodschap van vergeving door het machtige werk dat de Heer Jezus voor zondaren verrichtte aan het kruis. Maar vanaf het moment dat een zondaar zichzelf door God aanvaard ziet in Jezus' naam, wordt hij afhankelijk van de hulpbronnen die God in Zijn Zoon gegeven heeft voor tijd en eeuwigheid. Nooit meer kan hij vertrouwen hebben in iets of iemand anders. Hij vindt alles wat hij nodig heeft door te "zien op Jezus". En als hij in enige andere richting kijkt, wordt hij zelf niet verzadigd, en zal hij bovendien allen met wie hij in contact komt, de gelegenheid ontnemen om het leven van Christus in werking te zien - het Woord van God dat nu woning gemaakt heeft in een menselijke persoonlijkheid. Is het misschien de grote eenvoud van deze afhankelijkheid die ons doet dwalen? Wat is het dwaas om de zaak ingewikkeld te willen maken.

God heeft alles, wat Hij voor de mens bedoelt, gegeven "in Christus". Er is niet alleen geen ander fundament "dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus" (1Kor 3:11); niet alleen is er "geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden" (Hand 4:12); niet alleen is de Heer Jezus "de Weg, en de Waarheid, en het Leven" en kan niemand tot de Vader komen dan door Hem (Joh 14:6); maar Hij is voor u en mij ook gemaakt tot "wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing" (1Kor 1:30). Omdat we niets anders hebben, mogen en moeten we roemen in Hem. Laten we eindigen met de plaats waar we begonnen zijn en onszelf herinneren aan de vermaning van de schrijver van de brief aan de Hebreëen (12:1-2): "... laat ons afleggen alle last, en de zonde, die [ons] lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; Ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Die, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, en schande veracht, en is gezeten aan de rechter[hand] van de troon van God".

Hoofdstuk 5

Christus is alles

Het motto dat ds. William Romaine koos voor het jaar 1772 trof me en verwarmde mijn hart. Het luidde: Christus is alles. Door de jaren heen heb ik de gewoonte gevormd in zo'n geval de bijbel ter hand te nemen en de woorden in hun samenhang te bestuderen. Ze staan in **Kolossenzen 3:11**. Zoals steeds, verheldert de context veel van hun betekenis.

De kern van het hoofdstuk is de grote tegenstelling in praktijk tussen de ‘oude mens’ en de ‘nieuwe mens’. In de eerste verzen legt Paulus uit, dat er maar één doel mogelijk is in het leven, als we deel hebben gekregen aan Christus’ kruis en opstanding. Dat doel is, die dingen te zoeken die uit de hemel zijn, waar onze Heiland op de troon zit. Door de wedergeboorte zijn we burgers van een rijk in de hemelen geworden (Fil 3:20). Daarom behoren ook al onze doelen, belangen en zelfs ons leven daarop gericht te zijn en niet op ‘de aarde’. Dan zien we onze Heer en Heiland Jezus Christus als onze ‘sterke toren’ (Spr 18:10) en we zien dat ons leven ‘met Christus verborgen is in God’ (vers 3). In het volgende vers verschuift de aandacht naar ons gewone dagelijkse leven, het ‘leven dat ik nu in het vlees leef (Gal 2:20). De bron van dat dagelijkse leven is Christus zelf.

Bisschop Moule zegt over deze twee verzen: “Het ‘leven’ dat met Hem verborgen is wat betreft de zekerheid van het bezit ervan, is wat zijn aard betreft, niets minder dan Hij. Christus’ verheerlijkte leven is zozeer het directe geheim van uw wedergeboren leven, dat het *Christus* is, en niets minder”. Ik weet niet hoe het met u is, maar ik kan deze heerlijke eenheid met Christus niet *begrijpen*; ik *weet* echter dat daar de oplossing ligt voor al mijn problemen, de vervulling van al mijn behoeften, en ik wil leren leven door mijn leven van moment tot moment uit Hem te ontvangen.

Vers 5 tot 9 laten zien, dat de tegenstelling tussen de oude en de nieuwe mens - zoals het Nieuwe Testament keer op keer onderstreept - de tegenstelling is tussen zonde en heiligheid. Deze verzen vertellen ons, dat we de oude kwade praktijken moeten ‘afleggen’ als oude, versleten kledingstukken, en dat we de kenmerken van het nieuwe leven moeten aandoen. Deze kenmerken zien we in hun volmaaktheid in de Heer Jezus Christus en wij ontvangen ze doordat wij een zijn met Hem. Wat een hoge standaard is dit! We zouden alle reden hebben om er moedeloos bij te worden. Maar de Bijbel leert ons uitdrukkelijk dat niemand die maatstaf kan halen behalve Christus en dat Hij door Zijn Heilige Geest wil wonen in de levens die Hij heeft gekocht met Zijn eigen bloed. We worden ook bemoedigd door de verzekering die de apostel Paulus ons geeft: “*de verborgenheid, die verborgen is geweest van [alle] eeuwen en van [alle] geslachten, maar nu geopenbaard is aan Zijn heiligen; Aan wie God heeft willen bekend maken, welke de rijkdom der heerlijkheid van deze verborgenheid is onder de heidenen, welke is Christus onder u, de Hoop der heerlijkheid*” (Kol 1:26-27). Het is pijnlijk maar waar, dat het mogelijk is om de heerlijke eenvoud van dit ‘plan’ te verduistern door het te verpakken in theologische termen en het alleen verstandelijk te benaderen. Dr. A.W. Tozer schreef hierover: “Intellectuele trots met zijn vaste partner oneerbiedigheid is een van de oorzaken van godsdienstige verwarring. De leer van de satan: “*gij zult als God wezen, kennende ...*” (Gen 3:5) is door de eeuwen heen aanvaard door miljoenen godsdienstige mensen en heeft ook nu nog vele aanhangers, zelfs onder belijdende orthodoxe christenen. Ondanks alles wat Christus zei toen Hij onder de mensen was, en ondanks alles wat Zijn geïnspireerde apostelen na Zijn hemelvaart geschreven hebben, schijnen wij nooit te leren dat ons menselijke verstand de essentie van de waarheid niet kan vatten. Nog steeds proberen we de geweldige bovennatuurlijke realiteit met ons verstand te benaderen”.

Onze eenheid met Christus wordt ons geopenbaard door de Heilige Geest en wordt zichtbaar in een nieuwe houding van ons hart: het gaat zich verzetten tegen het kwade - niet in anderen in de eerste plaats, maar in onszelf - en gaat zich oprecht uitstrekken naar dat wat rechtvaardig en heilig en goed is.

In vers 11 lezen we een aantal tegenstellingen tussen mensen; het zijn voorbeelden uit de wereld van het Nieuwe Testament, maar ze zijn in verschillende vormen te vinden in elke tijd, de onze niet uitgezonderd. Al deze tegenstellingen worden weggevaagd in Christus, want in het gebied van de nieuwe schepping is *Christus alles en in allen*. “Christus hebben betekent: alle dingen hebben, want Hijzelf is alles wat wij nodig hebben. En in al Zijn dienstknechten is Christus. Omdat Christus in Zichzelf de hele wereld van menselijke behoeften omvat en in al Zijn dienaren woont, hebben alle menselijke tegenstellingen in het nieuwe leven volkomen afgedaan. Nationale en sociale barrières kunnen niet bestaan waar Christus is” (J. Ager Beet).

Hoe willekeurig verdeelt de mens zijn wereld in allerlei hokjes; en wat een weerstand en scheiding van God kan die verdeeldheid betekenen! De Griek die zo prat ging op zijn intellect en zijn esthetische vermogens, haalde zijn schouders op bij de gedachte aan een gekruisigde Heiland. Zo’n ge-

dachte was voor hem uiterst dwaasheid. De moderne intellectueel is zijn natuurlijke opvolger. Zelfs in evangelische kringen kan een onterechte nadruk op filosofie, psychologie, ethiek, vergelijkende godsdienstwetenschap enzovoorts, uit het oog doen verliezen waar het werkelijk om gaat en mensen ongeschikt maken om een gezant van Christus te zijn, een prediker van het kruis. De Joden uit de nieuwtestamentische tijd stonden voor de vroomheid van een godsdienst zonder Christus. Voor hen was het kruis een struikelblok, want het wierp het hele bouwwerk omver van ceremonie en traditie, dat was opgebouwd door hun leraren en opgezet in de plaats van een stervende en opgestane Verlosser als de enige hoop voor de mens. De moderne kerkganger is hun opvolger. Hij beschouwt de leerstellingen van zijn kerkgenootschap of groep als absoluut essentieel en wil weinig of niets te maken hebben met mensen die zijn traditie niet aanhangen. Op zijn eigen manier heeft ook hij de neiging om Christus voorbij te gaan, Hem wel lippendienst te bewijzen, maar Hem de heerschappij te ontzeggen die Hem toekomt.

In vers 11 van ons hoofdstuk lezen we ook over een tegenstelling die gebaseerd is op uiterlijke ceremonie: ‘besneden en onbesneden’. Wat hebben uiterlijke rituelen toch een greep op het denken van veel ‘christenen’, zelfs in onze tijd van geestelijke onverschilligheid en compromis. Jaren geleden sprak ik op een plaatselijke conferentie over drie teksten die met dit onderwerp te maken hebben:

“De besnijdenis is niets, en de voorhuid is niets, maar de onderhouding van de geboden Gods” (1Kor 7:19).

“Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht noch voorhuid, maar het geloof, door de liefde werkende” (Gal 5:6).

“Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel” (Gal 6:15).

De volgende dag belde de voorzitter me op en vertelde me woedend, dat ik in één avond verwoest had, wat hij in jaren had trachten op te bouwen. Hij had namelijk geprobeerd zijn gemeenteleden op te voeden in het onderhouden van bepaalde gebruiken; en het onderwijs dat ik gegeven had, hield in dat zulke dingen betrekkelijk onbelangrijk zijn. En dat zijn ze ook! Wat is er door de eeuwen heen een bitterheid veroorzaakt door het vasthouden aan een bepaalde wijze van dopen of bedienen van het Avondmaal. Wat een afschuwelijke tegenstelling dat de christelijke liefde zoveel geweld wordt aangedaan over een gebruik dat de Heer Jezus heeft ingesteld om de heerlijkheid van onze verlossing in een beeld weer te geven! En de wereld merkt de ongerijmdheid op achter zulke twisten en gebruikt het als een excuus om het evangelie te verwerpen dat aan de kerk is toevertrouwd.

Paulus noemt in Kol 3:11 ook nog twee andere groepen: “Barbaar [en] Scyth”. Deze namen duiden op het ruwe, ‘onbeschaafde’ element van het menselijk ras. Volken als de oude Egyptenaren, Grieken en Romeinen schreven de rest van de wereld af als ‘barbaren’ - degenen die niet hun kennis, opvoedingen uiterlijke verfijndheid bezaten. Ik herinner me een gelegenheid waarbij ik sprak in een openluchtsamenkomst in een woonwijk in de buurt van Londen. Er kwam een oudere heer voorbij, die even bleef staan luisteren. Plotseling schreeuwde hij me toe: “Ga maar naar de achterbuurten!” en beende woedend weg. Hij vond dat hij het evangelie niet nodig had, maar dat mensen van een lagere status in de samenleving het wel nodig hadden. En toch is de verfijndheid van de beschaving grotendeels een dun vernisje. Haal dit vernis eraf en je ontdekt daaronder veel wat primitief is, en zelfs woest. God ziet de mens niet aan, en het evangelie is de sterkste kracht om mensen te verlossen uit de greep van een rauwe leefwijze.

De laatsten die genoemd worden in ons vers zijn ‘slaaf en vrije’. Ik denk dat er haast geen diepere sociale kloof kan zijn, dan die er in de Romeinse tijd bestond tussen een slaaf en een vrij man, die zelf ook slaven kon bezitten. Wat zijn er in zo’n verhouding talloze mogelijkheden om het kwade in de menselijke natuur tot uiting te laten komen. En toch is ook deze diepe kloof tussen twee groepen mensen voor wie God evenzeer zorgt, weggedaan in Christus.

Bisschop Lightfoot zegt: “Christus heeft elk onderscheid van godsdienstig voorrecht, intellectuele status en sociale kaste teniet gedaan; Christus heeft Zichzelf in de plaats van al deze tegenstellingen

gesteld; Christus beheerst alle aspecten van het menselijk leven en doordringt alle ontwikkelingen ervan”.

Hoofdstuk 5 (vervolg)

Christus is alles

In het voorgaande hebben we vanuit [Kolossensen 3](#) gezien hoe verdeeld een wereld zonder Christus is. De vrucht van deze verdeeldheid is onreinheid, begeerte, boosheid, kwaadsprekerij, liegen en dergelijke. Ook de christen die God “[onttrokken heeft uit de macht der duisternis, en overgezet heeft in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde](#)” ([Kol 1:13](#)) moet hiervan nog dagelijks verlost worden. De brandende vraag is: “Hoe?!”

In Gods oog is het “oude ik” dat in deze dingen leefde en onder hun heerschappij was ([3:7](#)), met Christus gestorven aan het kruis. Er is nu een “nieuwe ik” door de wedergeboorte en het leven van dit nieuwe ik is Christus zelf. En *Christus is alles*.

Hij is alles voor ons verleden, Hem “[In Wie wij de verlossing hebben door Zijn bloed, \[namelijk\] de vergeving der zonden](#)” ([Kol 1:14](#)). In zijn uitleg van Jezus’ woorden: “[Mens, uw zonden zijn u vergeven](#)” ([Luk 5:20](#)), zei Spurgeon: “Niet een bepaalde zonde, niet vele zonden, maar al uw zonden zijn u vergeven. Als we op details ingaan, kunnen we licht iets vergeten. Deze uitspraak is alomvattend. Door één golf van goddelijke genade zijn alle zonden weggespoeld!” En wat is de enige reden voor zulke genade? *Dat Christus alles is*. “[Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde](#)” ([1Joh 1:7](#)).

Hij is alles voor het heden. Mensen vragen mij wel eens wat mijn speciale ‘systeem’ is met betrekking tot ‘heiliging’. Ik kan daar kort over zijn. Ik heb geen systeem. Mijn hele en enige hoop is in het feit dat Hij, mijn zondeloze Heiland, door Zijn Geest in mij wil wonen. *Christus is alles en in allen*. Ik lees in [1Kor 1:30](#): “[Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing](#)”. Ik moet leren op een heel praktische manier op Hem te rekenen, om af te rekenen met mijn natuurlijke dwaasheid. Ik moet vermijden overhaast beslissingen te nemen zonder Zijn leiding. Ik moet leren mij in vertrouwen tot Hem te wenden als “mijn gerechtigheid” wanneer de vijand mij aanklaagt en als “mijn heiliging” ten tijde van verzoeking. Ik moet het grote feit gaan beseffen dat mijn hele hoop op verlossing voor eeuwig in Hem is en dat ik nooit, op wat voor manier dan ook, kan steunen op mijzelf of op mijn eigen pogingen.

*“Dat ik niets ben, maar U alles,
dàt wil ik dagelijks leren”.*

Dit is een gebed met een steeds verder reikende betekenis. Want hoe langer ik leef als christen, hoe hulpelozener ik me voel om de zonde in mij te overwinnen, die Hij zo liefdevol maar ook zo duidelijk van tijd tot tijd mij onder ogen brengt. Des te groter is de opluchting te weten *dat Christus werkelijk alles is*.

Hij is alles voor de toekomst. Kijk eens naar de toekomst met de problemen die zeker zullen komen en andere problemen die u vreest. Hij heeft gezegd: “[Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten](#)” ([Hebr. 13:5](#)). En wij hebben de volheid in Hem ontvangen ([Kol. 2:10](#)). In feite bezitten we alles wat we ooit nodig zouden kunnen hebben, omdat Hij ons leven behoedt.

En Hij is “[machtig alle genade overvloedig te doen zijn in u; opdat gij in alles te allen tijde, van alles voldoende hebbende, tot alle goed werk overvloedig moogt zijn](#)” ([2 Kor 9:8](#)). Is dit niet bijna te wonderlijk om te begrijpen? En toch, om in de toekomstige dagen standvastig te blijven en Hem in elke situatie te verheerlijken, móet ik deze les leren. Er is geen andere weg tot behoud.

Kijk dan eens verder in de toekomst en die “verdere toekomst” zou wel eens heel nabij kunnen zijn. Wat te zeggen van de dag dat ik alleen voor God zal staan, hetzij door de dood, hetzij door de wederkomst van Christus? Wel, dan geldt ons wachtwoord nog steeds: *Christus is alles!*

“Immers is mijn ziel stil tot God; van Hem is mijn heil. Immers is Hij mijn rotssteen en mijn Heil, mijn Hoog Vertrek, ik zal niet grotelijks wankelen” (Psalm 62:1-2). Hij is een werk in mij begonnen en Hij zal het voltooien! Mijn deel is voortdurend nederig op Hem te wachten.

Tenslotte schildert ons bijbelgedeelte in levendige kleuren de vruchten die groeien in een leven waarin *Christus alles* is. Bisschop Lightfoot geeft een mooie parafrase van Kol 3:12-17: “Hult u daarom als uitverkorenen van God en als een volk dat aan Zijn dienst gewijd is en Zijn liefde ontvangen heeft, in harten vol medelijden, in vriendelijkheid en nederigheid, in een zachtmoedige en geduldige geest. verdraagt elkander en vergeeft elkander vrijuit. Zoals jullie Meester jullie, Zijn dienaren, vergeven heeft, zo behoren jullie je mede-dienaren te vergeven. En doe tenslotte het overkleed van de liefde aan, want dat is het gewaad dat alle vruchten der volmaaktheid in zich verenigt. En laat de ene scheidsrechter in uw harten, temidden van al uw moeilijkheden, de vrede van Christus zijn. Die vrede is het doel van uw christelijke roeping en daarin wordt de eenheid als leden van één lichaam werkelijkheid. Tenslotte, toon uw dankbaarheid door dankzegging. Laat het inspirerende woord van Christus in uw harten wonen en u verrijken en wijsheid geven. Leer en vermaan elkaar met psalmen, lofliederen en allerlei geestelijke liederen. Laat ze alleen doortrokken zijn van hemelse genade. Zing tot God in uw hart en niet alleen met uw lippen. En in het algemeen, wat u ook doet, met woord of daad, doe het in de naam van Jezus Christus. En (ik herhaal het) breng uw dankzegging tot God de Vader door Hem”.

Wat een heerlijk iets zou het christenleven kunnen en moeten zijn! Johannes zegt, schrijvend over de Heiland: “Want het Leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen u dat eeuwige Leven, Hetwelk bij de Vader was, en ons is geopenbaard” (1Joh 1:2). God werd zichtbaar in de wereld in de persoon van Zijn Zoon. Het is ook Zijn doel dat Hij vandaag geopenbaard wordt in Zijn volk. En om te verzekeren dat dit gebeurt, heeft Hij ervoor gezorgd dat Zijn Zoon woning maakt in de harten van de Zijnen door geloof (Efeze 3:17). Zo kunnen zij tonen dat *Christus alles is en in allen*. Bisschop Moule vat deze gedachte samen met de woorden:

“Eenheid met Christus - een diepgaande verbondenheid met Hem als het leven - is absoluut onmisbaar om vrucht te kunnen dragen. En vrucht dragen is het essentiële doel van het leven van een christen. Daar leeft hij voor. Geen deel van zijn leven kan daar los van staan. Het is volkomen verkeerd als hij een uur of een kwartier opeist om helemaal voor zichzelf te leven. Geen moment is hij iets anders dan een lid van Christus, en Zijn dienaar. Het is waar, vaak moeten we in ons leven dingen doen die geen directe relatie vertonen met de Heer. Maar toch mogen we ook die dingen niet zonder Hem doen. Het is niet goed als we niet oprecht leven in Christus en voor Christus, onder wat voor omstandigheden dan ook. In werk en rust, in gewijde dingen en wereldse, alleen en samen met anderen zijn wij Zijn eigendom. Laten we dat woord koesteren en in ons hart meedragen: Zijn eigendom. De uitwerking daarvan door genade zal zeker leiden tot vrucht. Het zal het leven niet kunstmatig maken, maar de natuurlijkheid uitwerken van een wil die tegelijk actief en in rust is. En, omdat het een manier is van in-Christus-blijven, zal het zeker vrucht teweegbrengen in dat leven; Christus zal uit dit leven schijnen in heilige realiteit en op een heel praktische manier; en dit zal de vrucht zijn”.

Zo'n resultaat is voor mensen onmogelijk en daarom mogen we God de eer brengen dat Hij zo heerlijk voorzien heeft en *dat Christus alles is en in allen*.